# **DOKUMENTACJA**

# 1. Spis użytych technologii

Użyte technologie w naszym projekcie to:

- MariaDB
- Python
- Matplotlib
- Faker moduł w python do generowania losowych danych
- ReportLab
- Visual Studio Code
- Biblioteka mariadb

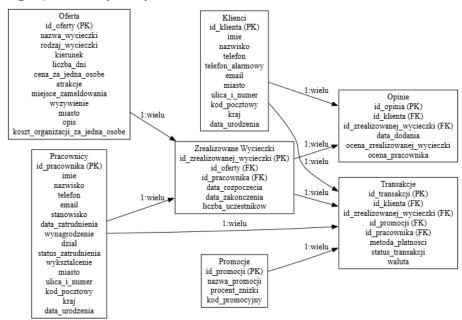
#### 2. Lista plików i opis ich zawartości

- *schemat\_bazy.sql* Plik SQL zawierający wszystkie instrukcje **CREATE TABLE** definiujące strukturę bazy danych (tabele, klucze główne i obce).
- *klienci(1).py* Plik Python wypełniający tabele <u>klienci</u> losując płeć i dane osobowe przy użyciu modułu Faker. Jest ustawiony na 183 klientów.
- *pracownicy*(2).*py* Plik Python wypełniający tabele <u>pracownicy</u> losując dane osobowe, zarobki i datę zatrudnienia z zakresu działania firmy i pasującą do później odbytych wycieczek
- *oferta*(3).*sql* Plik SQL wypełniający tabele <u>oferta</u>, każda posiada cenę z jedną osobę, koszt organizacji, miejsce pobytu, zapewnione atrakcje oraz krótki opis
- *promocje*(4).*sql* Plik SQL wypełniający tabele <u>promocje</u> 5 różnymi promocjami z kodami zniżkowymi i wartością procentową zniżki
- *zrealizowane\_wycieczki(5).sql* Plik SQL wypełniający tabele <u>zrealizowane wycieczki poprzez</u> wpisanie 17 zrealizowanych wycieczek wraz z datą i osobą która opiekowała się grupą
- *transakcje*(6).*sql* Plik SQL wypełniający tabele <u>transakcje</u>, każdy klient płaci indywidualnie za siebie a płatności następują na miejscu zbiórki w dniu wyjazdu. Do każdej płatności przypisany jest też sprzedawca i może być też naliczona promocja.
- *opinie*(7).*sql* Plik SQL wypełniający tabele <u>opinie</u>, opinii przypisana jest wycieczka a przez to także opiekun i każdy z tych aspektów jest oceniany w skali 1-5.
- raport.py Plik Python, wykonuje analizę bazy danych i drukuje raport.

# 3. Kolejność i sposób uruchamiania plików, aby uzyskać gotowy projekt

- **3.1.** Stworzenie schematu bazy danych
  - Uruchom plik *schemat\_bazy.sql* (katalog: "Część 1 projekt i utworzenie schematu") w środowisku MariaDB.
- **3.2.** Wstawienie danych do bazy
  - Uruchom pliki z folderu "Część 2 skryptowe wypełnianie bazy danych" w środowisku Python gdy jest to plik z rozszerzeniem .py lub przez MariaDB SQL gdy to plik z rozszerzeniem .sql. Każdy plik na końcu tytułu ma liczbę i według ich kolejności należy te pliki uruchomić.
- **3.3.** Wygenerowanie raportu
  - Uruchom skrypt raport.py.

# 4. Schemat projektu bazy danych POPRAWIONE



#### 5. Dla każdej relacji listę zależności funkcyjnych z wyjaśnieniem

#### 5.1. Tabela: pracownicy

#### ■ Atrybuty:

• id\_pracownika, imie, nazwisko, telefon, email, stanowisko, data\_zatrudnienia, wynagrodzenie, dzial, status\_zatrudnienia, wyksztalcenie, miasto, ulica\_i\_numer, kod\_pocztowy, kraj, data\_urodzenia.

# ■ Zależności funkcyjne:

- id\_pracownika → wszystkie inne atrybuty
- email → id\_pracownika

#### 5.2. Tabela: klienci

# ■ Atrybuty:

• id\_klienta, imie, nazwisko, telefon, telefon\_alarmowy, email, miasto, ulica\_i\_numer, kod\_pocztowy, kraj, data\_urodzenia.

# ■ Zależności funkcyjne:

- id\_klienta → wszystkie inne atrybuty
- email → id\_klienta

#### 5.3. Tabela: oferta

### ■ Atrybuty:

 id\_oferty, nazwa\_wycieczki, rodzaj\_wycieczki, kierunek, liczba\_dni, cena\_za\_jedna\_osobe, atrakcje, miejsce\_zameldowania, wyzywienie, miasto, opis, koszt\_organizacji\_za\_jedna\_osobe.

#### ■ Zależności funkcyjne:

id\_oferty → wszystkie inne atrybuty

#### 5.4. Tabela: zrealizowane\_wycieczki

#### **■** Atrybuty:

• id\_zrealizowanej\_wycieczki, id\_oferty, id\_pracownika, data\_rozpoczecia, data\_zakonczenia, liczba\_uczestnikow.

# ■ Zależności funkcyjne:

• id\_zrealizowanej\_wycieczki → wszystkie inne atrybuty

#### 5.5. Tabela: opinie

# ■ Atrybuty:

• id\_opinia, id\_klienta, id\_zrealizowanej\_wycieczki, data\_dodania, ocena\_zrealizowanej\_wycieczki, ocena\_pracownika.

#### ■ Zależności funkcyjne:

• id\_opinia → wszystkie inne atrybuty

#### 5.6. Tabela: promocje

#### ■ Atrybuty:

 id\_promocji, nazwa\_promocji, procent\_znizki, kod\_promocyjny.

# ■ Zależności funkcyjne:

- id\_promocji → wszystkie inne atrybuty
- kod\_promocyjny → id\_promocji

# 5.7. Tabela: transakcje

### ■ Atrybuty:

• id\_transakcji, id\_klienta, id\_zrealizowanej\_wycieczki, metoda\_platnosci, status\_transakcji, id\_promocji, waluta, id\_pracownika.

#### ■ Zależności funkcyjne:

• id\_transakcji → wszystkie inne atrybuty

# **6. Uzasadnienie, że baza jest w EKNF** (Efektywnej Kluczowej Normalnej Formie) **POPRAWIONE**

**EKNF** zakłada, że baza danych spełnia następujące kryteria:

- **1NF:** Relacja jest w pierwszej postaci normalnej, jeśli każda krotka r należy do iloczynu kartezjańskiego  $T_1 \times T_2 \times \cdots \times T_k$ .
  - Oznacza to, że każda kolumna zawiera pojedyncze wartości (atomowość), a dane w kolumnach mają jednolity typ.
- **2NF:** Relacja jest w 2NF, jeśli spełnia wymagania 1NF oraz każda nietrywialna zależność funkcyjna:
  - Nie zaczyna się od podzbioru właściwego nadklucza,
  - o Kończy się na atrybucie głównym.
- **3NF:** Relacja jest w 3NF, jeśli spełnia wymagania 2NF oraz każda nietrywialna zależność funkcyjna:
  - Zaczyna się od nadklucza albo kończy się na atrybucie głównym.
- **Postać Normalna Boyce'a-Codda (BCNF)**: Relacja jest w BCNF, jeśli każda nietrywialna zależność funkcyjna zaczyna się od nadklucza.
  - Oznacza to, że jedynym źródłem zależności funkcyjnych jest klucz główny.

#### Analiza tabel w bazie danych:

#### 6.1. Tabela: pracownicy - POPRAWIONE

- Pierwsza Postać Normalna (1NF):
  - Każda kolumna (np. imie, nazwisko, telefon) zawiera pojedyncze wartości, np. imię jednego pracownika czy jeden numer telefonu.
  - Typy danych w kolumnach są spójne: np. imie i nazwisko są typu VARCHAR, a data\_zatrudnienia typu DATE.
  - Klucz główny id\_pracownika jednoznacznie identyfikuje każdą krotkę w tabeli.

Wniosek: Tabela spełnia wymagania 1NF.

#### ■ Druga Postać Normalna (2NF):

- Klucz główny id\_pracownika jest prosty (niezłożony), więc nie ma fragmentów klucza głównego.
- Wszystkie kolumny (np. imie, nazwisko, telefon, stanowisko) są w pełni zależne od id\_pracownika.

Nie istnieją częściowe zależności.

Wniosek: Tabela spełnia wymagania 2NF.

#### **■** Trzecia Postać Normalna (3NF):

- Każda kolumna jest bezpośrednio zależna od klucza głównego id\_pracownika. Na przykład: telefon, email, ulica\_i\_numer, kod\_pocztowy są bezpośrednio związane z pracownikiem.
- Nie ma sytuacji, w której jeden atrybut niekluczowy zależy od innego.

Wniosek: Tabela spełnia wymagania 3NF.

#### ■ Postać Normalna Boyce'a-Codda (BCNF):

- Wszystkie zależności funkcyjne zaczynają się od klucza głównego id\_pracownika.
- Przykłady zależności: id\_pracownika → imie, nazwisko, telefon, email, kod\_pocztowy.
- Nie ma innych zależności funkcyjnych, które pochodziłyby od innych kolumn.

Wniosek: Tabela spełnia wymagania BCNF.

### **■ Eksportowana Kluczowa Normalna Forma (EKNF):**

- W tabeli nie występują atrybuty nadmiarowe ani żadne nietrywialne zależności funkcyjne poza tymi, które zaczynają się od klucza głównego.
- Wszystkie atrybuty w tabeli (np. miasto, stanowisko, telefon) są logicznie przypisane do konkretnego pracownika i wynikają z id\_pracownika.

Wniosek: Tabela spełnia wymagania EKNF.

#### **Podsumowanie:**

Tabela **pracownicy** spełnia wymagania każdej z przedstawionych postaci normalnych:

- 1. **1NF:** Dane są atomowe i mają spójne typy.
- 2. **2NF:** Wszystkie kolumny są w pełni zależne od klucza głównego id\_pracownika.
- 3. **3NF:** Nie ma tranzytywnych zależności między atrybutami niekluczowymi.
- 4. **BCNF:** Wszystkie zależności funkcyjne zaczynają się od nadklucza.
- 5. **EKNF:** Dane są zorganizowane bez nadmiarowych zależności, a każdy atrybut zależy wyłącznie od klucza głównego.

Tabela pracownicy jest więc w Eksportowanej Kluczowej Normalnej Formie (EKNF).

#### 6.2. Tabela: klienci

- Klucz główny: id\_klienta.
- Atrybuty opisują szczegóły klienta, brak redundancji danych.
- Unikalne klucze (email) nie naruszają założeń postaci normalnych.
- Nie występują zależności przechodnie ani częściowe.
- Wszystkie determinanty są kluczami kandydującymi.

Tabela spełnia wymagania **EKNF**.

#### 6.3. Tabela: oferta

- Klucz główny: id\_oferty.
- Atrybuty opisują szczegóły oferty, nie ma redundancji.
- Wszystkie inne atrybuty są zależne tylko od klucza głównego (id\_oferty).
- Nie ma zależności przechodnich ani częściowych.
- Wszystkie determinanty są kluczami kandydującymi.

Tabela spełnia wymagania **EKNF**.

# 6.4. Tabela: zrealizowane\_wycieczki

- Klucz główny: id\_zrealizowanej\_wycieczki.
- Obce klucze id\_oferty i id\_pracownika są zależne od klucza głównego.
- Brak redundancji danych.
- Wszystkie determinanty są kluczami kandydującymi.

Tabela spełnia wymagania **EKNF**.

#### 6.5. Tabela: opinie

- Klucz główny: id\_opinia.
- Obce klucze (id\_klienta, id\_zrealizowanej\_wycieczki) są zależne tylko od klucza głównego.
- Brak zależności przechodnich.
- Wszystkie determinanty są kluczami kandydującymi.

Tabela spełnia wymagania **EKNF**.

# 6.6. Tabela: promocje

- Klucz główny: id\_promocji.
- Atrybuty nazwa\_promocji, procent\_znizki i kod\_promocyjny są zależne wyłącznie od klucza głównego.
- kod\_promocyjny jest unikalny, ale nie powoduje redundancji ani zależności przechodnich.
- Wszystkie determinanty są kluczami kandydującymi.

Tabela spełnia wymagania EKNF.

#### 6.7. Tabela: transakcje

- Klucz główny: id\_transakcji.
- Obce klucze (id\_klienta, id\_zrealizowanej\_wycieczki, id\_promocji, id\_pracownika) są w pełni zależne od klucza głównego.
- Brak zależności przechodnich.
- Wszystkie determinanty są kluczami kandydującymi.

Tabela spełnia wymagania EKNF.

#### Wniosek:

Cała baza danych spełnia wymagania EKNF.

# 7. Opis, co było najtrudniejsze podczas realizacji projektu

- Obsługa polskich znaków w pliku PDF Konieczność rejestracji czcionki obsługującej znaki diakrytyczne (np. ą, ę) w ReportLab.
- Drukowanie raportu tak aby wszystko było spójne i się "nie rozjeżdżało"
- Rysowanie wykresów aby zwizualizować analizę bazy
- Generowanie losowych danych do bazy przez GUS okazało się zbyt czasochłonne i prostszym rozwiązaniem okazał się moduł Faker
- Skonstruowanie schematu bazy, który umożliwia zautomatyzowanie wypełniania jej
- Wypełnianie tabeli transakcje indeksami klientów, którzy widnieją w bazie, a liczba transakcji sumuje się do liczby klientów na wszystkich wycieczkach